

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4C/452/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614210512
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Malinowska
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1614210512.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Malinowskou v právnej veci navrhovateľa TELERVIS PLUS, a.s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpený advokátom JUDr. Vratislavom Šteffekom, Nám. M. Benku 6, 811 07 Bratislava, proti odporcovi J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX P. č. XXX, o zaplatenie sumy 472,50 € s príslušenstvom a zmluvnej pokuty, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 282,50 € s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 282,50 € od 26.09.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1,57 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 4,06 € ich zaplatením právneho zástupcovi navrhovateľa JUDr. Vratislavovi Šteffekovi, Nám. M. Benku 6, 811 07 Bratislava, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 25.09.2014 doručil navrhovateľ Okresnému súdu Malacky návrh na začatie konania, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 472,50 € s úrokmi z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 472,50 € od 26.09.2013 do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 66 € (mesačná pokuta 4 x 16,50 € od septembra 2013 do decembra 2013) a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že dňa 15.12.2012 uzavrel s odporcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX., na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 500 € za odplatu vo výške 190 €, pričom odporca sa celkovú čiastku 690 € zaviazal uhradiť v 13-tich mesačných splátkach, z toho prvé 3 vo výške 2,50 € a zvyšných 10 vo výške 68,25 €. Odporca na úver platil celkovo 217,50 €. Vzhľadom na porušenie povinnosti odporcu splácať úver riadne a včas, zosplatnil úver ku dňu 25.09.2013 a voči odporcovi si podaním návrhu na súd uplatnil dlžnú sumu, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom s odplatom v sume 690 € a do podania návrhu uhradenou čiastkou 217,50 €. V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok sa odporca zaviazal uhradiť v prípade porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny úveru, za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, spolu vo výške 66 €.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa nevyjadril.

Podľa ustanovenia § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch.

Podľa § 200ea O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

V prejednávanej veci súd podľa § 115a ods. 2 O.s.p. vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania, pretože ide o drobný spor. Podľa § 156 ods. 3 O.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli dňa 19.01.2016.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere v spojení s obchodnými podmienkami, predžalobnou upomienkou - výzvou k úhrade dlžnej sumy v spojení s poštovým podacím hárkom a oznámením o zosplatnení v spojení s poštovým podacím hárkom, pričom z vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav :

Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.12.2012 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom (ďalej len „zmluva“) súd zistil, že navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 500 € za odplatu vo výške 190 €. Odporca sa zaviazal vrátiť navrhovateľovi spolu sumu vo výške 690 € v 13-tich mesačných splátkach, z ktorých splatnosť prvých troch bola dojednaná vo výške 2,50 € a ostatných 10-tich vo výške 68,25 € s dátumom splatnosti prvej splátky 10-teho dňa po uzavretí zmluvy a ďalších splátok k 30-temu dňu po splatnosti predchádzajúcej splátky s tým, že doporučený termín úhrady splátok bol 12. deň v mesiaci. V zmluve bolo dojednané, že úver je poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny, odmena za poskytnutie úveru je vo výške 18 % z istiny a RPMN je v bode 1 Obchodných podmienok uvedená vo výške 67,70 % (všetko pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov). Priemerná RPMN ku dňu podpisu zmluvy je 46,35 %. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky, z obsahu ktorých súd zistil, že konečná splatnosť úveru bola dojednaná dňom úhrady poslednej splátky veriteľovi, pričom doba trvania úveru je od uzavretia zmluvy o úvere do konečnej splatnosti úveru (bod 2 prvá veta Obchodných podmienok); Obchodné podmienky obsahovali aj dojednanie o oprávnení veriteľa žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v jej plnej výške (bod 1 prvá veta Obchodných podmienok). Pre prípad nesplnenia záväzku odporcom zmluvné strany dojednali zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov (bod 3 prvá veta Obchodných podmienok). Súčasťou Obchodných podmienok bolo aj dojednanie o rozhodcovskej doložke.

Z predloženej predžalobnej upomienky (výzvy na úhradu dlžnej 12.09.2013 súd zistil, že odporca sa dostala do omeškania s platením splátok úveru, preto navrhovateľ úver zosplatnil a požiadal o vrátenie celej dlžnej sumy ku dňu 25.09.2013. Oznámenie o zosplatnení úveru navrhovateľ doručoval odporcovi prostredníctvom pošty.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 2 písm. a), b) a c) Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti a iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 9 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nar. vlády 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je len čiastočne dôvodný.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ uzavrel s odporcom ako dlžníkom zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol odporcovi úver vo výške 500 € za odplatu vo výške 190 € s tým, že odporca sa zaviazala vrátiť navrhovateľovi celkovú sumu 690 € v 13-tich mesačných splátkach, z ktorých prvé 3 boli splatné vo výške 2,50 € a zvyšných 10 vo výške 68,25 € s dátumom splatnosti prvej splátky 10-teho dňa po uzavretí zmluvy a ďalších splátok k 30-temu dňu po splatnosti predchádzajúcej splátky s tým, že doporučený termín úhrady splátok bol dojednaný 15-tym dňom v mesiaci. Zmluva o úvere obsahuje dojednanie o úroku vo výške 20 % z istiny, odmene za poskytnutie úveru je vo výške 18 % z istiny a o RPMN vo výške 67,70 % (všetko pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov). Konečná splatnosť úveru bola dojednaná ako deň, kedy bude uhradená posledná splátka úveru veriteľovi, pričom doba trvania úveru je od uzavretia zmluvy o úvere do konečnej splatnosti úveru. Zmluva o úvere má formulárový charakter (ide o vopred pripravené tlačivo) s nemožnosťou zmeny jeho obsahu s výnimkou uvedenia identifikačných údajov zmluvných strán, sumy úveru a podmienok jeho splácania. Formulárový charakter majú aj Obchodné podmienky, ktoré sú imanentnou súčasťou zmluvy o úvere.

Keďže odporca sa s platením pravidelných mesačných splátok úveru dostala do omeškania, navrhovateľ dôvodne s poukazom na bod 2 Obchodných podmienok po márnej výzve na úhradu dlžnej sumy zosplatnil úver ku dňu 25.09.2013 a požadoval jeho vrátenie pokiaľ ide o istinu, úrok aj zmluvnú pokutu. Ku dňu podania návrhu na súd zaplatil odporca sumu 217,50 €.

I keď zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), je zrejmé, že predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na odporkyňa je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah navrhovateľa a odporkyne založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv) a ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností). Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy) je potrebné vykladať v súlade s obsahom smernice 93/13/EHS v zmysle princípu tzv. nepriameho účinku smernice, podľa ktorého súd je povinný vykladať vnútroštátne právo v súlade s cieľmi, ktoré boli sledované touto smernicou - táto sa nevzťahuje len na zmluvy podľa Občianskeho zákonníka (ako to vyplýva z uvedeného § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale na všetky zmluvy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia spornej zmluvy, nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (o.i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru (§ 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Pokiaľ ide o spornú zmluvu, odporca má s poukazom na § 2 písm. a) postavenie spotrebiteľa, keďže nebolo v konaní preukázané (a ani samotným navrhovateľom tvrdené), že úver bol odporcovi poskytnutý na účel zamestnania, povolania, resp. podnikateľskú činnosť a navrhovateľ má s poukazom na § 2 písm. b) postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu s odporcom vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Vyhodnotením vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako tieto určuje ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a to uvedenie doby trvania zmluvy o úvere a termín konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona), údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona) a uvedenie výšky, počtu a termínov, splátok

istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona). V zmluve nie je jednoznačným a zrozumiteľným spôsobom dojednané kedy nastane konečná splatnosť úveru, keď zmluva ustanovuje splatnosť prvej splátky 10-teho dňa po uzavretí zmluvy a splatnosť ďalších splátok k 30-temu dňu po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom takto dojednaná splatnosť jednotlivých splátok vždy pripadne na iný kalendárny deň v mesiaci a zároveň je v zmluve doporučený deň splatnosti pravidelnej mesačnej splátky k 15-temu dňu v mesiaci. Uvedené dva spôsoby určenia dátumov splatnosti si navzájom odporujú, a teda nie je jednoznačne dojednané, kedy (ktorým dňom) nastane konečná splatnosť úveru. Pokiaľ ide o dojednanie o RPMN, táto je uvedená v Obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, a to vo výške 67,70 %. Keďže ide o predtlačný formulár (bez možnosti zmeny jeho obsahu), takto paušálne dojednanú RPMN (bez vzťahu ku konkrétnym sumám a podmienkam spornej zmluvy) nemožno považovať za splnenie podmienky uvedenia RPMN v zmluve. Zmluva neobsahuje ani údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, dojednaná je len celková suma splátok (3x2,50 €; 10x68,25 €) bez bližšej špecifikácie aká časť splátky bude použitá na zaplatenie istiny, úroku (resp. odplaty navrhovateľa) a ďalšie poplatky. Uvedené nie je možné nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úroku, prípadne odplaty. Vzhľadom na absenciu vyššie uvedených náležitostí sa úver s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov. Dokazovanie ohľadom splnenia ďalších náležitostí v zmluve (ročná úroková sadzba a iné) nebolo potrebné, keď nedostatok čo len jednej z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vymedzených v § 9 ods. 2 má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy.

Keďže navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 500 € a odporca zaplatil celkovo sumu 217,50 €, navrhovateľ má vzhľadom na konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť ním poskytnutého úveru voči odporcovi nárok na zaplatenie sumy 282,50 € (500 € - 217,50 € = 282,50 €) s príslušenstvom.

Súd návrh vo zvyšnej časti istiny s príslušenstvom zamietol.

Navrhovateľ neuplatnil dôvodne ani zmluvnú pokutu, nárok na zaplatenie ktorej odvodzoval od nesplnenia povinnosti odporcu splácať úver riadne a včas. Súd bol však toho názoru, že dojednanie o zmluvnej pokute zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, to znamená listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis. Uvedené je v súlade s ustálenou judikatúrou ohľadom dojednania zmluvnej pokuty v spotrebiteľských zmluvách. (pozri napr. nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 11.11.2013, sp. zn. I ÚS 3513/2011).

Okresný súd Trenčín v rozsudku č.k. 14C/45/2012 zo dňa 04.07.2012 určil okrem iného, že obchodná podmienka, v zmysle ktorej pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa článku 2 tejto zmluvy, podľa ktorej je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka na viac zmluvnú pokutu vo výške mesačného poplatku za správu úveru a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia istiny vrátane poplatku za správu úveru; a v časti povinnosti dlžníka/spoludlžníka uhradiť paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20% z poskytnutého úveru, najmenej však 67 eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ďalej určil, že obchodná podmienka, podľa ktorej pri odstúpení od zmluvy je povinný dlžník spolu s čiastkou úveru nahradiť veriteľovi náklady spojené s uzatvorením tejto zmluvy v čiastke 10% z istiny úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.08.2012.

Z činnosti súdu je známe, že obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobnej zmluve navrhovateľa už bola predmetom súdnej kontroly a súd ju právoplatne považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/301/2013 z 25.10.2013).

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Súd preto z oboch dôvodov návrh v časti zmluvnej pokuty ako nedôvodný zamietol.

Nakoľko odporca je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, prisúdil súd navrhovateľovi aj úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy priznanej istiny 282,50 € od 26.09.2013 do zaplatenia. Pri určení výšky úrokov z omeškania vychádzal súd zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, ktorá ku dňu 26.09.2013 (prvý deň omeškania odporcu s dlžnou sumou, t.j. deň nasledujúci po zosplatnení dlžnej sumy) predstavovala 0,5 % ročne (0,5 % + 8 % = 8,5 %), navrhovateľovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne. Pri rozhodovaní o uplatnenom úroku z omeškania sa súd riadil právnou úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. (ďalej len „nariadenie“), vzhľadom na prechodné ustanovenie § 10c uvedeného nariadenia, ktoré určuje, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V prejednávanej veci síce nebola sporná právomoc tunajšieho súdu na konanie (hoci predmetom zmluvného dojednania bola aj rozhodcovská doložka), súd nad rámec vyššie uvedeného právneho posúdenia veci konštatuje, že pokiaľ ide o dojednanie o riešení sporov z uzavretej zmluvy o úvere v znení, že „všetky spory sa predložia na rozhodnutie jedinému rozhodcovi Medzinárodného rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská spoločnosť, a.s.“, dojednanie rozhodcovskej doložky s takýmto obsahom je potrebné kvalifikovať ako neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku, ktorá v neprospech spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, keďže od spotrebiteľa fakticky požaduje, aby sa podriadil výlučne rozhodcovskému konaniu. Uvedený právny názor je predmetom ustálenej judikatúry najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 1 ECdo 12/2014, 2 ECdo 147/2013, 3 Cdo 13/2013, 4 ECdo 92/2014, 5 Cdo 44/2013, 6 ECdo 184/2013 a najnovšie aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 37/2011 z 29. januára 2015 zverejnené ako „R 77/2015“).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Vo veci bol pomerne úspešnejší navrhovateľ, ktorému vzniklo právo na náhradu pomernej časti trov konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal len z uplatnenej istiny a zmluvnej pokuty (ako samostatne uplatniteľných nárokov). Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 538,50 € (472,50 € + 66 €), navrhovateľ bol úspešný v časti o zaplatenie istiny 282,50 € s príslušenstvom, t.j. 52,46 % , odporca bola úspešný 47,54 %. Navrhovateľovi tak vzniklo právo na pomernú náhradu 4,92 % účelne vynaložených trov (52,46-47,54). Trovy konania navrhovateľa pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku z podaného návrhu v sume 32 €, z čoho 4,92 % predstavuje náhradu 1,57 € a trov právneho zastúpenia za nasledovné účelne vynaložené úkony právnej pomoci: 1) príprava a prevzatie zastúpenia dňa v sume 33,20 € (pri základe určenom podľa § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (ďalej len „vyhláška“) + 8,04 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky), 2) podanie návrhu na súd v sume 33,20 € + 8,04 € režijný paušál, spolu 82,48 €, z čoho 4,92 % činí 4,06 €.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. je odporca povinný zaplatiť prisúdenú náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia právnomu zástupcovi navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden

rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).